

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
בפני כב' השופט משה סובל**

ע"מ 51488-07-15

העותרות

1. סביונה רוטלוי
2. אתי לבני
3. אורנה אשכנזי
4. נשים עושות שלום (ע"ר)

5608165 - 03

נגד

המשיבה

עיריית ירושלים

החלטה

- 1
  - 2
  - 3
  - 4
  - 5
  - 6
  - 7
  - 8
  - 9
  - 10
  - 11
  - 12
  - 13
  - 14
  - 15
  - 16
  - 17
  - 18
  - 19
  - 20
  - 21
  - 22
  - 23
1. בפניי בקשת העותרות לצו ביניים המאפשר להן לקיים משמרת מחאה מול בית ראש הממשלה בירושלים תחת יריעת צל עד ליום 26.8.15, לאחר שקיבלו לכך את אישור משטרת ישראל.
2. לאחר עיון בבקשה, בעתירה ובתגובת העירייה – החלטתי להיעתר לבקשה.
3. בהודעת היועץ המשפטי לממשלה שהוגשה במסגרת עע"מ 8408/12 חצב נ' עיריית תל אביב נ"פ נאמר כי "ראוי להבחין בין מקרים שונים של הצבת אוהלים, שאינם מחייבים בהכרח התייחסות זהה", וכי יש להבחין בין "הצבת אוהל באופן שמגביל בצורה משמעותית את חופש התנועה ואת האפשרות של הציבור הרחב להנות ללא הפרעה מהמרחב הציבורי לעומת הצבת מאהל שאינו כזה" (שם, סעיפים 37-38). בעקבות הודעה זו ביטלה עיריית תל אביב את הנוהל הכללי לקיום אירועים במרחב הציבורי, וקבעה תחתיו נוהל חדש, המוגבל להצבת אוהל מחאה. או אז נמחק הערעור שהוגש לבית המשפט העליון (פסק דין מיום 7.10.14).
4. במקרה שלפנינו אין מדובר בהצבת אוהל מחאה מול בית ראש הממשלה אלא בהצבת סוכך מתקפל, המשמש להצללה בלבד, אינו מתוחם בקירות, מפורק מידי לילה, ואינו משמש ללינה. הדבר צוין עוד באישור העירייה הראשון שניתן לעותרות להצבת הסוכך במשך שלושה ימים החל מיום 8.7.15 (נספח ע/3). וכך נכתב באישור העירייה: "הצללה בלבד... בכל לילה בשעה 23:00 יש לפרק את הגזיבו... תותר הצבת הצללה בלבד, ללא אפשרות כיסוי צדדי... לא תותר לינה בשטח... אין להשאיר ציוד ו/או אנשים במקום לאחר השעה 23:00". ממילא טמון קושי בעמדת המשיבה בתגובתה, הסבורה ללמוד גזרה שווה מהתוצאה שהתקבלה בפרשת חצב הנ"ל. באותה פרשה דובר בהצבת מאהל מחאה ולא בהצבת סוכך (שאינו אוהל) בשעות

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים בפני כב' השופט משה סובל

עת"מ 51488-07-15

1 היום בלבד. יתר על כן: כפי שראינו, אפילו לגבי אוהל ממש הביע היועץ המשפטי לממשלה את
2 דעתו כי ראוי להבחין בין מקרה למקרה, וכי מקום בו האוהל אינו מונע את שימושו של הציבור
3 במרחב הציבורי יש להעדיף את הזכות החוקתית לחופש הביטוי וחופש ההפגנה. אם כך באוהל
4 ממש, המכוסה בצדדיו ומשמש ללינה, לא כל שכן שכך בסוכך המותקן בשעות היום בלבד
5 להגנת המפגינות מפני השמש הקופחת, ואינו מונע מעבר הציבור תחתיו. לא עוד אלא שאישור
6 העירייה קבע מלכתחילה כי על המפגינות להותיר "רוחב מדרכה – 2 מ' לפחות למעבר הולכי
7 רגל" (נספח ע/3). ועל כל אלה: בעקבות הערעור בפרשת חצב נקבע כי הצבת אוהל מחאה בתל
8 אביב למשך 48 שעות ראשונות אינה טעונה היתר פרטני. לא נחסמה שם האפשרות לקבלת
9 היתר פרטני לתקופה ארוכה יותר; ואף הובהר (בסעיף 6 להיתר הכללי) כי הקמת אוהל מחאה
10 לתקופה ממושכת יותר "מחייבת הגשת בקשה מתאימה וקבלת היתר פרטני".

11

12 5. במקרה שלפנינו, הנימוק היחיד שניתן על ידי המשיבה להגבלת תקופת המחאה של
13 העותרות ולסירוב לאפשרה למשך 50 ימים כמתוכנן (כאורך ימי מבצע "צוק איתן") הוא
14 הוראת הנוהל אותו קבעה המשיבה באשר לקיום מחאות במרחב הציבורי בירושלים (מש/1).
15 בנוהל נאמר כי מתן אישור למחאות בסמוך למוקדי השלטון יינתן לשלושה ימים, עם אופציה
16 להארכה לשלושה ימים נוספים. בהחלטות ובמכתבים שהוציאה המשיבה טרם הגשת העתירה
17 לא נבדקו כלל נתוניו הקונקרטיים של הסוכך המוצב על ידי העותרות ושל מידת הפרעתו, אם
18 בכלל, למעבר הולכי רגל, ולא נעשתה כל התייחסות לנתוני הפרטניים של המחאה הנדונה,
19 ימי ושעות התקיימותה, מספר הנשים המשתתפות בה, אופי הפעילות המתבצעת בה (כגון
20 שמדובר במחאה בצום וללא הכנסת מזון למקום), ועוד. בנסיבות אלה, טענת המשיבה
21 בתגובתה, המעגנת את החלטתה בהסמכה המוקנית לה בסעיף 235(3) לפקודת העיריות למנוע
22 הסגת גבול ולהסיר מכשולים – מעוררת קושי ממשי, באופן המשליך על סיכויי העתירה.
23 בדומה לכך, טענת המשיבה לפיה שחות העותרות במקום מונעת מאזרחים אחרים לממש את
24 זכות ההפגנה שלהם. טענה זו הועלה ללא כל פירוט וגיבוי עובדתי באשר לפניות שהתקבלו,
25 אם התקבלו, אצל המשיבה בבקשה להפגנה במקום בתקופת המחאה המתוכננת של העותרות
26 (עד 26.8.15).

27

28 6. לאור כל זאת, ובהתחשב בעמדת היועץ המשפטי לממשלה בפרשת חצב ובתוצאה
29 שהושגה בסופו של דבר באותה פרשה, אני סבור כי סיכויי העתירה אינם מבוטלים וכי יש בהם
30 להצדיק מתן צו ביניים. לא למותר לציין בהקשר זה כי בבג"ץ 2693/98 קמחי נ' מפקד משטרת
31 הבירה (3.5.98), עליו נסמכת המשיבה, דובר בהצבת "אוהלי הקשורים בלינה" ולא
32 בהצבת סוכך בשעות היום. יתרה מכך: כאותו פסק דין נקבע כי בתום שלושת הימים

**בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים
בפני כב' השופט משה סובל**

עת"מ 51488-07-15

1 הראשונים יוכלו העותרים לפנות לעירייה בבקשה חדשה לשהות במקום במסגרת אוהל
2 מחאה. בדומה, בפסק הדין שעסק במחאת עולי אתיופיה ליד בית ראש הממשלה (עתמ נ-ים)
3 56360-02-12 אלמיתו נ' עיריית ירושלים, מיום 1.4.12, ושגם עליו נסמכת המשיבה, דובר
4 באוהל מחאה "גדול המשמש גם ללינה בשעות הלילה"; ובע"מ 3829/04 טויטו נ' עיריית
5 ירושלים (6.12.04) תיאר בית המשפט העליון "הצבת אוהלים וכן מתקנים שונים לסיפוק צרכי
6 מגורים שוטפים של חברי הקבוצה" תוך יצירת "מפגע תברואי חמור, מים ושפכים נשפכים
7 לחוץ ללא ניקוז; ויתושים מתרבים ועלולים להפיץ מחלות". עובדות המקרה שלפנינו שונות,
8 כאמור, באופן מהותי. למצער, עובדות אלה לא נבדקו כדבעי על ידי המשיבה במסגרת
9 החלטתה הנתקפת בעתירה.

10
11 7. אשר למאזן הנוחות, בהעדר אינדיקציה מספקת לפגיעה בחופש התנועה או חופש
12 ההפגנה של הציבור, יש להעדיף את זכות ההפגנה של העותרות ואת המסר אותו מבקשות הן
13 להביע באמצעות משמרת מחאה בת 50 ימים, כמספר ימי המלחמה בעזה, במקום נראה
14 ומרכזי.

15
16 8. לפיכך חצו הארעי שניתן ביום 26.7.15 יעמוד בתוקף כצו ביניים עד ליום 26.8.15.

17
18 9. הדיון בעתירה יימשך (על ידי השופט אליו יוקצה התיק) כאשר לסעד המתבקש בדבר
19 ביטול נוהל קיום מחאות במרחב הציבורי בירושלים.

20
21 המוכירות תשלח את ההחלטה לכ"כ הצדדים.

22
23 ניתנה היום, ב' אלול תשע"ה, 17 אוגוסט 2015, בהעדר הצדדים.

משה סובל, שופט

24
25